Poučenie

o právach a povinnostiach uchádzača o zamestnanie, ktorý si podal žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie

(podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len zákon)

1. Podľa § 14 ods. 1 zákona právo na prístup k zamestnaniu je právo občana, ktorý chce pracovať, môže pracovať a hľadá zamestnanie, na služby podľa tohto zákona zamerané na pomoc a podporu uľahčenia jeho vstupu na trh práce vrátane pomoci a podpory vstupu a zotrvania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie na trhu práce najmenej počas obdobia šiestich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov.

2. Podľa § 14 ods. 2 zákona občan má právo na prístup k zamestnaniu bez akýchkoľvek obmedzení v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávnych vzťahoch a obdobných právnych vzťahoch stanovenou osobitným zákonom. V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodu manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia.

3. Podľa § 14 ods. 3 zákona uplatňovanie práv a povinností vyplývajúcich z práva na prístup k zamestnaniu musí byť v súlade s dobrými mravmi. Nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého občana.

4. Podľa § 32 ods. 11 zákona na sprostredkovanie konkrétneho pracovného miesta nie je právny nárok.

5. Podľa § 6 ods. 1 zákona zamestnanie na účely tohto zákona je vykonávanie zárobkovej činnosti zamestnancov, prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou a vykonávanie slobodného povolania podľa osobitných predpisov.

6. Podľa § 6 ods. 2 zákona uchádzač o zamestnanie (ďalej len UoZ) na účely tohto zákona je občan, ktorý:
   a) nie je zamestnanec, teda fyzická osoba v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,
   b) neprevádzkuje ani nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť,
   c) nevykonáva zárobkovú činnosť v členskom štáte Európskej únie alebo v cudzine,
   d) vykonáva zárobkovú činnosť, za ktorú mzda alebo odmena nepresahuje 65 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, platného k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa preukazuje výška mzdy alebo odmeny, zvýšeného o príslušné úhrady preddavku na poistné na zdravotné poistenie a poistného na sociálne poistenie platené zamestnancom a preddavku na daň z príjmov, pričom za zárobkovú činnosť sa považuje osobné vykonávanie činností na základe pracovnoprávneho vzťahu podľa osobitného predpisu alebo iného právneho vzťahu podľa osobitných predpisov; UoZ je povinný vopred oznámiť úradu výkon zárobkovej činnosti a predpokladaný príjem zo zárobkovej činnosti, najneskôr v deň pred začiatkom vykonávania tejto činnosti a preukázať skutočnosti o výške mzdy alebo odmeny za uplynulý kalendárny mesiac v termíne podľa § 34 ods. 5 zákona.

7. Podľa § 9 ods. 1 zákona občan so zdravotným postihnutím na účely tohto zákona je občan uznaný za invalidného podľa osobitného predpisu.

8. Podľa § 32 ods. 6 zákona sa občan uchádza o sprostredkovanie zamestnania na úrade, v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt. Občan, ktorý hľadá zamestnanie, môže požiadať o informácie o možnostiach zamestnania ktorýkoľvek úrad.

9. Podľa § 34 ods. 12 zákona UoZ, ktorý zmenou trvalého pobytu zmenil aj miestne príslušný úrad, nahlási túto zmenu úradu, v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt, do troch pracovných dní odo dňa zmeny trvalého pobytu alebo odo dňa začatia poskytovania sociálnych služieb v zariadení sociálnych služieb. Pobyt v zariadení sociálnych služieb preukazuje UoZ potvrdením, ktoré na tento účel vydáva zariadenie sociálnych služieb. Práva a povinnosti spojené s vedením v evidencii UoZ prechádzajú na príslušný úrad dňom zmeny trvalého pobytu. Ak UoZ neoznámi túto skutočnosť príslušnému úradu v ustanovenej lehote, prechádzajú práva a povinnosti spojené s evidenciou UoZ na príslušný úrad dňom, keď ju UoZ oznámil príslušnému úradu. Písomnú dokumentáciu potrebnú na vedenie evidencie UoZ vyžiada úrad príslušný podľa miesta nového trvalého pobytu alebo miesta poskytovania sociálnych služieb v zariadení sociálnych služieb od úradu príslušného podľa predchádzajúceho trvalého pobytu. Ak sa zmení príslušnosť úradu určená podľa § 32 ods. 6 až 9 zákona, toto ustanovenie sa použije primerane.

10. Podľa § 34 ods. 1 zákona UoZ, ktorý sa uchádza na základe osobného podania písomnej žiadosti o zaradenie do evidencie UoZ na úrade, v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt, zaradí sa do evidencie UoZ odo dňa osobného podania písomnej žiadosti o zaradenie do evidencie UoZ.

11. Podľa § 34 ods. 2 zákona ak UoZ požiadal o zaradenie do evidencie UoZ do siedmich kalendárnych dní odo dňa:
    a) skončenia zamestnania, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po skončení zamestnania,
    b) skončenia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po skončení prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti,

85 109 1 Sevt IV/10

c) skončenia sústavnej prípravy na povolanie, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po skončení sústavnej prípravy na povolanie,
d) skončenia osobnej celodennej starostlivosti o dieťa, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po skončení osobnej celodennej starostlivosti o dieťa,
e) skončenia osobnej starostlivosti o blízku osobu, ktorá je odkázaná na osobnú celodennú opateru, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po skončení osobnej starostlivosti o blízku osobu, ktorá je odkázaná na osobnú celodennú opateru,
f) skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti,
g) skončenia invalidity, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po skončení invalidity,
h) skončenia výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po skončení výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody alebo
i) právoplatnosti rozhodnutia o nepriznaní predčasného starobného dôchodku, zaradí sa odo dňa nasledujúceho po právoplatnosti rozhodnutia o nepriznaní predčasného starobného dôchodku.

12. Podľa § 34 ods. 3 zákona sa takto postupuje aj pri zaradení do evidencie UoZ u občana, ktorý vedie so zamestnávateľom súdny spor o neplatnosť skončenia pracovného pomeru.

13. Podľa § 34 ods. 4 zákona UoZ osvedčuje skutočnosti rozhodné pre vedenie v evidencii UoZ pri podávaní žiadosti o zaradenie do evidencie UoZ a je povinný najneskôr do troch pracovných dní písomne oznámiť úradu každú zmenu oproti predchádzajúcemu zápisu v evidencii UoZ.

14. Podľa § 34 ods. 5 zákona UoZ je povinný aktívne si hľadať zamestnanie a aktívne hľadanie zamestnania osobne preukazovať úradu najmenej raz za kalendárny mesiac v termíne a na mieste určenom úradom.

15. Podľa § 34 ods. 6 zákona sa za preukázateľné aktívne hľadanie zamestnania považujú aktívne formy osobného vyhľadávania zamestnania UoZ ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom.
Podľa § 6a Vyhlášky č. 31/2004 Z. z. aktívne formy osobného vyhľadávania zamestnania sú:
a) žiadosť o prijatie do pracovného pomeru, predložená alebo zaslaná zamestnávateľovi na základe preukázateľne vyhľadaného voľného pracovného miesta v informačných, poradenských alebo sprostredkovateľských systémoch o pracovných príležitostiach,
b) doklad o preukázaní osobného hľadania zamestnania u zamestnávateľa,
c) potvrdenie príslušného orgánu o prevzatí žiadosti o vydanie oprávnenia na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti s uvedením dátumu jej prevzatia,
d) preukázateľné konanie vo veci začatia poskytovania osobnej asistencie podľa osobitného predpisu,
e) preukázateľné konanie vo veci začatia poskytovania pracovnej asistencie podľa § 59 zákona,
f) žiadosť o sprostredkovanie zamestnania, predložená alebo zaslaná právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá vykonáva sprostredkovanie zamestnania za úhradu alebo
g) žiadosť o prijatie do zamestnania, predložená alebo zaslaná agentúre dočasného zamestnávania.

16. Podľa § 34 ods. 7 zákona je úrad povinný UoZ najmenej raz za kalendárny mesiac ponúknuť vhodné zamestnanie alebo účasť na niektorom z aktívnych opatrení na trhu práce. UoZ je povinný na tento účel byť k dispozícii úradu do troch pracovných dní od doručenia písomnej výzvy alebo ústneho vyzvania úradom pri osobnom kontakte s UoZ.

17. Podľa § 34 ods. 8 zákona počas zaradenia do projektov a programov realizovaných mimo územia Slovenskej republiky UoZ povinnosť nevzniká podľa § 34 ods. 5 a 7 zákona. UoZ je povinný do troch pracovných dní po návrate na územie Slovenskej republiky osobne sa dostaviť na úrad na účely plnenia povinnosti podľa § 34 ods. 5 a 7 zákona.

18. Podľa § 34 ods. 9 zákona u UoZ, ktorý sa zúčastňuje na vzdelávaní a príprave pre trh práce dlhšie ako dva mesiace, sa vyžaduje plnenie povinnosti podľa § 34 ods. 5 zákona len počas posledných dvoch mesiacov pred skončením vzdelávania a prípravy pre trh práce.

19. Podľa § 34 ods. 14 zákona UoZ, ktorý je poberateľom dávky v nezamestnanosti a ktorý chce odísť do členského štátu Európskej únie s cieľom hľadať si zamestnanie a zachovať si nárok na dávku v nezamestnanosti, je povinný oznámiť úradu dátum svojho odchodu do členského štátu Európskej únie. Podľa § 34 ods. 15 zákona UoZ, ktorý oznámil úradu dátum svojho odchodu do členského štátu Európskej únie podľa § 34 ods. 14 zákona, nie je povinný plniť povinnosti podľa § 34 ods. 5 a 7 zákona odo dňa jeho odchodu do členského štátu Európskej únie. Podľa § 34 ods. 16 zákona UoZ, ktorého príslušný úrad v členskom štáte Európskej únie, do ktorého odišiel s cieľom hľadať si zamestnanie a zachovať si nárok na dávku v nezamestnanosti, nezaradil do svojej evidencie služieb zamestnanosti, je povinný opätovne začať plniť povinnosti podľa § 34 ods. 5 a 7 zákona najneskôr do 15 pracovných dní odo dňa jeho odchodu do členského štátu Európskej únie. Podľa § 34 ods. 17 zákona UoZ, ktorého príslušný úrad členského štátu Európskej únie, do ktorého odišiel s cieľom hľadať si zamestnanie a zachovať si nárok na dávku v nezamestnanosti, zaradil do svojej evidencie služieb zamestnanosti, je povinný opätovne začať plniť povinnosti podľa § 34 ods. 5 a 7 zákona najneskôr do 15 pracovných dní odo dňa, od ktorého prestal byť k dispozícii príslušnému úradu členského štátu Európskej únie, ale najneskôr pred uplynutím troch mesiacov odo dňa jeho odchodu do členského štátu Európskej únie.

20. Podľa § 34 ods. 13 zákona sa do evidencie UoZ nezaradí občan, ktorý:
   a) plní povinnú školskú dochádzku, a to do konca školského roku, v ktorom dovŕši 16 rokov veku,
   b) sa sústavne pripravuje na povolanie,
   c) je dočasne práceneschopný,
   d) má nárok na materské,
   e) má priznaný starobný dôchodok alebo občan, ktorý má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
   f) bol vyradený z evidencie UoZ podľa § 36 ods. 1 písm. m) a ods. 2 zákona, a to po obdobie jeho vyradenia z evidencie UoZ ustanovené v § 36 ods. 3 zákona,
   g) prestal prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť, na ktorú mu bol poskytnutý príspevok podľa § 49 alebo § 57 zákona pred uplynutím dvoch rokov od začatia prevádzkovania alebo vykonávania tejto činnosti, a to počas obdobia chýbajúceho do splnenia záväzku podľa § 49 ods. 2 alebo § 57 ods. 2 zákona,
   h) nespĺňa podmienky podľa § 6 ods. 2 zákona.

21. Podľa § 36 ods. 1 zákona úrad vyradí UoZ z evidencie UoZ dňom:
   a) nástupu do zamestnania,
   b) začatia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti,
   c) nástupu na sústavnú prípravu na povolanie,
   d) nástupu na výkon trestu odňatia slobody,
   e) vzatia do výkonu väzby,
   f) priznania starobného dôchodku alebo dňom dovŕšenia veku potrebného na nárok na starobný dôchodok u poberateľa invalidného dôchodku podľa osobitného predpisu,
   g) narodenia dieťaťa, ak dieťa žije,
   h) úmrtia,
   i) odchodu do členského štátu Európskej únie na obdobie dlhšie ako 15 kalendárnych dní s výnimkou odchodu do členského štátu Európskej únie podľa § 34 ods. 14 až 17 zákona alebo liečenia v členskom štáte Európskej únie,
   j) odchodu do cudziny na obdobie dlhšie ako 15 kalendárnych dní s výnimkou liečenia v cudzine,
   k) začatia vykonávania zárobkovej činnosti:
      1.) v členskom štáte Európskej únie alebo
      2.) v cudzine,
   l) požiadania o vyradenie z evidencie UoZ z dôvodu:
      1.) starostlivosti o dieťa do desiatich rokov veku,
      2.) preukázanej osobnej starostlivosti o blízku osobu podľa § 116 Občianskeho zákonníka, ktorá je odkázaná na osobnú celodennú opateru,
   m) požiadania o vyradenie z evidencie UoZ,
   n) ktorým prestal spĺňať podmienku alebo si nesplnil povinnosť podľa § 6 ods. 2 písm. d) zákona,
   o) nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o neplatnosti skončenia pracovného pomeru alebo nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o zrušení rozhodnutia orgánu štátnej správy o skončení štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru.

22. Podľa § 36 ods. 2 zákona úrad vyradí UoZ z evidencie UoZ dňom zistenia:
   a) vykonávania práce bez pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu,
   b) nástupu do zamestnania,
   c) nedodržania povinnosti podľa § 34 ods. 7 zákona bez vážnych dôvodov,
   d) nespolupráce s úradom alebo
   e) že mu bolo v členskom štáte Európskej únie alebo v cudzine udelené povolenie na zamestnanie.

23. Podľa § 36 ods. 4 zákona sa za vážny dôvod pri vyradení UoZ z evidencie UoZ podľa § 36 ods. 2 písm. c) a ods. 5 písm. a) až c) zákona považuje:
   a) ak miesto výkonu zamestnania a povaha zamestnania manžela alebo ak miesto výkonu zamestnania a povaha zamestnania neumožňujú zabezpečiť sprevádzanie dieťaťa do desiatich rokov veku do predškolského zariadenia alebo do školy,
   b) zdravotný stav UoZ posúdený podľa § 19 ods. 1 zákona a zdravotný stav blízkych osôb na základe písomného vyjadrenia ošetrujúceho lekára alebo rozhodnutia zdravotníckeho zariadenia,
   c) dočasná pracovná neschopnosť UoZ, ktorej začiatok a skončenie sa úradu preukazuje potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti do troch pracovných dní odo dňa vystavenia potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti a pracovným dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti; skončenie dočasnej pracovnej neschopnosti preukazuje UoZ osobne.

24. Podľa § 36 ods. 5 zákona sa za nespoluprácu UoZ s úradom podľa § 36 ods. 2 písm. d) zákona považuje:
   a) odmietnutie ponuky vhodného zamestnania, odmietnutie nástupu do vhodného zamestnania alebo odmietnutie ponuky na vypracovanie individuálneho akčného plánu na podporu pracovného uplatnenia znevýhodneného UoZ podľa § 8 ods. 1 písm. a), b) a d) zákona a znevýhodneného UoZ, ktorý je vedený v evidencii UoZ viac ako 24 mesiacov bez vážnych dôvodov,

b) odmietnutie účasti na aktívnych opatreniach na trhu práce UoZ bez vážnych dôvodov okrem odmietnutia účasti na aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby podľa § 52 a) zákona,
c) predčasné skončenie účasti na aktívnych opatreniach na trhu práce UoZ pred dohodnutým termínom bez vážnych dôvodov,
d) nepreukázanie splnenia povinnosti podľa § 34 ods. 5 zákona,
e) nedostavenie sa na úrad alebo miesto určené úradom na účely podľa § 34 ods. 5 a 7 zákona,
f) nepredloženie dokladov podľa § 36 ods. 4 a § 19 ods. 4 zákona v termíne určenom úradom a ústredím, ak nedodržanie termínu spôsobil UoZ,
g) nedodržanie liečebného režimu UoZ počas jeho dočasnej pracovnej neschopnosti,
h) nedodržanie povinnosti podľa § 34 ods. 16 alebo 17 zákona.

25. Podľa § 34 ods. 10 zákona UoZ, ktorý predloží potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, úrad neurčí povinnosť podľa § 34 ods. 5 a 7 zákona počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti.

26. Podľa § 34 ods. 11 zákona UoZ, ktorá predloží doklad o predpokladanom termíne pôrodu, úrad neurčí povinnosť podľa § 34 ods. 5 a 7 zákona v období od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu a počas šiestich týždňov po pôrode.

27. Podľa § 15 zákona vhodné zamestnanie na účely tohto zákona je zamestnanie, ktoré zohľadňuje zdravotný stav občana, prihliada na jeho kvalifikáciu, odborné zručnosti alebo druh doteraz vykonávanej práce. Vhodné zamestnanie na účely sprostredkovania zamestnania podľa tohto zákona je zamestnanie, v ktorom týždenný pracovný čas nie je kratší ako polovica z ustanoveného týždenného pracovného času. Vhodné zamestnanie si občan hľadá sám, za pomoci úradu alebo za pomoci právnickej osoby alebo fyzickej osoby podľa § 11 ods. 2 písm. b) až e) zákona.

28. Úrad poskytuje UoZ bezplatné informačné a poradenské služby, ako aj odborné poradenské služby.

29. Vaše osobné údaje (meno, priezvisko, dátum narodenia, trvalý pobyt, dosiahnutý stupeň vzdelania, získané odborné zručnosti alebo druh doteraz vykonávanej práce, dĺžku vedenia v evidencii UoZ a informáciu o tom, či je poberateľom dávky v hmotnej núdzi), evidované v informačnom systéme úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, budú poskytnuté primátorom miest a starostom obcí na účely organizovania menších obecných služieb pre obec v súlade so zákonom.

30. Vaše osobné údaje (meno, priezvisko, titul, rodné číslo, adresa, PSČ, dátum zaradenia do evidencie UoZ, dátum fyzického natypovania dátumu zaradenia do evidencie UoZ, dátum vyradenia z evidencie UoZ, dátum fyzického natypovania dátumu vyradenia z evidencie UoZ a dátum právoplatnosti rozhodnutia o zaradení a nezaradení UoZ do evidencie UoZ a o ich vyradení z evidencie UoZ) budú z informačného systému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poskytnuté Sociálnej poisťovni na účely posúdenia nároku na dávku v nezamestnanosti.

Poučeniu som porozumel/a a prevzal/a dňa: .....

.....
podpis UoZ

Dátum aktualizácie „Poučenia" k 1. 3. 2010